

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A városi takarékpénztárak.

Azon alkalomból, hogy a fővárosban tegnap előven elfogadták a fővárosi takarékpénztár felállítását, itt közöljük egy pénzügyintézet tiszviselőnek véleményét a városi takarékpénztárakról.

Közgazdasági szempontból vajmi csekély jelentőségük lesz a városi takarékpénztáraknak. Ami hitelügyünkön, a mely a tágabb értelemben vett magánvállalkozáson épült fel, sem nem lenditene sem nem rontana ez újabb intézmény. Ahol ma ezer pénzügyintézet szolgálja a közönség hiteligenyét, ott újabb tíz, husz, vagy még ennél is több intézet már nem jön számba.

A községi takarékpénztárak jelentőségével tehát csak a városok pénzügyei tekintetében lehet komolyan foglalkoznunk. És itt a főkérdés az, hogy egy községi takarékpénztár minő előnyököt biztosítana, mert ilyenek nélkül felesleges intézménynek bizonyulna és csak azt érnék el, hogy a városi közigazgatás már amugy is eléggé bonyolódott és sokféle ágazatait egy újabbal szaporítanók.

Aki a mai pénzügyviszonyokat ismeri, aki tapasztalatból tudja azt, hogy a hazánkban már létező sokszámu intézet között mennyire kiélesedett a verseny, az tisztába van avval, hogy a pénzügyintézeteknek ma — különösen a nagyobb pénzügyintézeteknek a legcsekélyebb haszonra kell dolgozniok, ha nem akarják azt, hogy üzletfeleiket más intézetek olcsóbb ajánlatokkal elcsalják.

Jól tudjuk, hogy az intézetek közötti ezen nagy versenyt a megváltozott pénzügyviszonyok idézték elő. A valuta-rendezés közzelgő befejezése kifelé nagyban emelte az ország hitelét. Megnyitak a külföld oly pénzügyforrásai, amelyek még 1—2 évtizeddel ezelőtt teljesen ismeretlenek voltak. Amely intézet legközelebb áll ezen olcsó pénzügyforrásokhoz,

az tudja legolcsóbban adni a pénzt.

Hogy azonban egy intézet összeköttetésbe jöhessen ezen előnyös pénzügyforrásokkal, ahhoz garancia kell. És tudva azt, hogy egy pénzügyintézet biztosítéka elsősorban a tartalékokban rejlik, megérthetjük azt, hogy a létesítendő községi takarékpénztár jó ideig nem tudna olcsó pénzhez jutni, még akkor sem, ha az a fővárosban létesülne. Miután pedig a főcél az, hogy az illető város olcsó pénzre tegyen szert, olcsóbbra és előnyösebb feltételek mellett, mint ahogyan azt kapja más pénzügyintézetektől, tehát a községi takarékpénztár felállításának célja nincs.

De mindettől eltekintve is igen kétes volna a községi takarékpénztárak prosperálása. Mikor a bank-gründolási mánia már javában dühöng mindenfelé, akkor elkésett, idejét mult eszme a községi takarékpénztárak felállításának eszméje. Hány intézet van már most is, amely a szó szoros értelmében csak vergődik, tengődik. És még nap nap után alapítanak új intézeteket.

Felesleges bővebben érinteni azon körülményt, hogy egy város kezelésében — akár milyen ügyes szakemberek állanak is az élén — mindig nehézkes leendő egy takarékpénztár ügykezelése, ami már előre kizárja azt, hogy ezen intézet versenyképes lehessen.

S milyen üzletággal foglalkozzék az a városi pénzügyintézet? Bizonyára azt felelnék erre a községi takarékpénztárak hívei, hogy a főüzletág jelzálog-kölcsönök nyújtása legyen. Kétségtelen, hogy ez jár a legkevesebb kockázattal. Csakhogy nem szabad megfeledeknünk arról sem, hogy ezen üzletágot a már létező intézetek teljesen kimerítették. Egy új intézet tehát csak oly feltétel alatt számíthatna e fajta üzletre, ha olcsóbban

adna pénzt, mint a többi intézetek.

Ami a többi bank-üzletágakat illeti, azon a téren a községi takarékpénztár semmiképen sem vehetné fel a versenyt a többi intézetekkel. Mert az intézetek nagyrésze nem csupán jelzálog- és váltókölcsönök utáni kamattjövetelemből él és fejlődött, hanem ezerféle más jövedelmi forrásokat kellett teremtenie. Ez pedig nem lehet célja egy községi takarékpénztárnak; ennyi körülménnyel és ilyen agilitással csak egy minden tekintetben független magánintézet tud dolgozni.

Ha pedig a községi takarékpénztárak híveinek tán mégis sikerülne a fővárosban felállítani egy ilyen intézetet, ne tekintsük mi elsőrendű feladatunknak, hogy ezt a példát kövessük. Várjunk, tanuljunk belőle és csak akkor fogjunk hozzá egy ilyen intézet létesítéséhez, ha annak feltétlen előnyeiről már előre biztosítva vagyunk.

A helyzet.

(Saját tudósítónktól).

Budapest, 1905. jun. 6.

Tegnap még szélcsendet jelentettek mindenfelől és csalhatatlanul úgy látszott, hogy a válság dolgában egyhamar nem következnek be újabb fordulat. Mára azonban teljesen megváltozott a helyzet képe és a politikai szenzációk egymás sarkában járnak.

A főeseménye az, hogy *Kvassay* István a konstantinápolyi konzuli főtörvényszék elnöke, akinek neve az utóbbi időkben gyakran fordult meg a válság rovatban, mint designált miniszterelnök Budapestre érkezett, hogy megkezdje a tárgyalásokat a koalíciós többség vezetőivel.

Kvassay István megérkezésének híre gyorsan szétfutott a fővárosban és a déli órákban nagy szenzációt keltett minden párti politikusok között.

A dolog úgy pattant ki, hogy *Kvassay* István megjelent a vezérőrbizottság ülésén.

A szövetkezett ellenzék vezérőrbizottsága ma délelőtt 10 órakor *Kossuth* Ferenc elnökle alatt ülést tartott. Az ülésen résztvettek: *Apponyi* Albert gróf, *Bánfiy* Dezső báró, *Zichy*

Aladár gróf, *Tóth* János, *Szederkényi* Nándor, *Ugron* Gábor, *Barabás* Béla, *Polónyi* Géza, *Zichy* Jenő gróf, *Rakovszky* István, *Thaly* Kálmán, *Hock* János, *Batthányi* Tivadar gróf, *Kaas* Ivor báró, *Eötvös* Károly, *Gulner* Gyula és *Vázsonyi* Vilmos. A disszidenseket a nevezetes alkalommal ketten is képviselték: *Andrássy* Gyula gróf a vezér és *Darányi* Gyula az elnök.

Már magában véve az a körülmény is feltűnt, hogy a vezérőrbizottság tagjai csaknem teljes számmal megjelentek, de nem kevésbé volt feltűnő az, hogy a bizottság 11 órakor ült össze, holott 4 órára hirdették.

Kvassay István fél 12-kor jelent meg a *Royal* szálló előtt, ahol *Pallay* Sándor titkár várta és felkísérte őt egész titokban, külön ajtón a függetlenségi párt nagy tanácskozó termébe, ahol a bizottság már együtt ült. Ekkor megkezdődött a tanácskozás, mely a késő délutáni órákba is belenyúlt.

A szabadelvű párt intéző bizottsága ma este tart ülést s ugyancsak a *Kvassay*-féle kormányalakítással foglalkozik.

Ellenzéki körökben e pillanatban nem biznak *Kvassay* kísérletének sikerében, ámbátor még e pillanatban egyetlen részlet sem került nyilvánosságra. De emlékeztetnek arra, hogy *Kvassay* decemberbe röpiratot adott ki, amelyben kifejtette, hogy a Háznak ex-lexben való feloszlatása nem törvényellenes dolog. A röpiratot annak idején megküldte az összes képviselőknek és nagy visszatetszést szült.

Egy óra tájban a vezérőrbizottság egyik tagja kijött az ülésről. Fővárosi tudósítónk kérdést intézett hozzá, hogy mi a véleménye *Kvassay* miszsiójáról. Ezt a választ kapta:

Kvassay mint designált miniszterelnök jött hozzánk. Most fejt ki terveit. Nem hiszem, hogy sikerülni fog neki a kormány alakítás.

A főrendiház és a helyzet.

A főrendek körében már hetek előtt mozgalom indult meg, hogy a helyzettel szemben ők is állást foglaljanak. Ma délben számos főrend gyűlt egybe, amelyen hosszasan foglalkoztak a helyzettel. Hír szerint több felszólalás után a jelenvolt főrendek nagyrésze amellet volt, hogy a főrendiházat össze kell hívni ülésre, amelyen egy öfelségéhez intézendő

Dr. *Keisler* J. orvostudor
Vizgyógyintézete
Szabadka u., *Mária-Terézia* park, vasút mellett

Gyógymódok: massage, vizcúra, szénasavas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna. Telefon 211. sz. Prospectus
Javalva van: az idegbetegségeknek mint: idegesség, hysteria, főfajás, és szedülésnél.
A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénasavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvénynél. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

feliratot kell megállapítani. E feliratban fejtsék ki az, hogy a főrendiház nem zárkozhat el a mai helyzettel szemben, s hogy ennek kapcsán aggodalmainak kifejezést ne adjon. A 67-es törvények interpretációja még sem jelenti azt, hogy a kiegyezés ránk nézve többé nem létezik. Az ország és így a főrendiház is elérkezettnek látja az időt, hogy a 67-es kiegyezés revideáltassék és megadassék a nemzetnek minden ami a 67 alapján megadható. A tanácskozás még folyik.

A vezérbizottság nyilatkozata.

Vezérbizottság délután kettőkor következő kommunikát adta ki. Szövetkezett ellenzék vezérbizottsága előtt ma megjelent Kvassay István konstantinápolyi konzuli főtörvényszék elnöke ki közölte bizottsággal egyéni véleményét a mai válság ügyében. — Minthogy saját nyilatkozata szerint nem volt hivatalos megbízása arra hogy a vezérbizottsággal tárgyaljon, a vezérbizottság nem volt ama helyzetben hogy Kvassay előadása alapján bármilyen határozatot hozzon.

Aváros 1904. zárszámadásai.

A múlt évi zárszámadás szerint a házipénztár forgalma a napló szerint: Bevétel . . . 2,783.572 kor. 37 fill. Kiadás . . . 2,646.084 „ 24 „ Az év végén tehát apénztári maradvány . . . 137.488 kor. 13 fill. volt, ami az 1903. évi maradvánnyal 9 kor. 27 fillérral szemben a jelen számadási ívvel szemben 137.478 kor. 86 fill. kedvezőbb zárlatot mutat, aminek az oka az, hogy az 1904. évi költségvetési előirányzat a legrealisabb volt, mert egyes bevételi tételeknél az előirányzatnál több folyt be, a kiadási tételeknél pedig kevesebb adatott ki.

A bevételek a következők voltak:

Pénztármaradvány	9 k. 27 f.
Fekvő javakból . . .	1,044.291 „ 39 „
javadalmakból . . .	193.200 „ 81 „
ingóságokból . . .	4.999 „ 41 „
cselekvő tőkék km.	151.331 „ 02 „
közig. illetékekből	239.026 „ 80 „
rendőri jövedelm.	15.904 „ 38 „
egészségügyi bevét.	1.000 „ „
képző intézetekből	118.938 „ 38 „
rendkívüliekből . . .	15.851 „ 39 „
hitel és pénztárm.	92.483 „ 39 „
költsv. keretén kiv.	906.536 „ 13 „
összesen	2,783.572 k. 37 f.

A kiadások tételei a következők:

Fekvő javak . . .	161.707 k. 77 f.
javadalmak . . .	59.619 „ 70 „
ingóságok . . .	28.011 „ 28 „
cselekvő tőkék km.	1 „ 88 „
közigazg. illetékekre	701.358 „ 39 „
rendőri kiadások . . .	192.447 „ 44 „
egészségügyi . . .	29.928 „ 55 „
képző és jótékony in.	550.887 „ 57 „
rendkívüliekre . . .	48.288 „ 81 „
hitel és pénztárműv.	485.800 „ 98 „
költsv. keretén kívül	388.035 „ 87 „
összesen	2,646.084 „ 24 f.

A számvizsgáló bizottság a számadást tételenként felülvizsgálta s azt mindenben teljesnek és kifogástalannak találta.

A városi díjnokok kérelme.

A városnál ideiglenes minőségben alkalmazott díjnokok kérvénnyel járultak Biró Károly dr. polgármester elé. Azt kérik, emelné föl a város feje 80 krnyi fizetésüket, mert bizony a mai drágaságban ezzel a kis fizetéssel csak koplalni lehet. Pedig a hivatal dekoruma úgy hozza magával, hogy tisztességesen is ruházkodjanak.

Ez az ideiglenes minőségben alkalmazott díjnokok második kérelme. Az elsőt vagy két év előtt nyújtották be a polgármesterhez, ebben azonban rendszeresítések kapcsán kértek fizetésemelést. Ez a kérvény természetesen a szervező bizottságnak adatott ki, amely azt hisszük, a díjnokok kérelmét az általános szervezés keretében figyelembe is veszi.

Addig azonban még sok viz folyik a Dunán, mert hiszen e fontos munkát nem lehet csak jóakarattal megoldani. Tanulmányozás, számos körülménynek mérlegelése kell hogy megelőzze a szervezés tervének végleges befejezését. Sokszor újonnan felmerült események a kész terven változtatásokat is követelnek. De majd csak kész lesz munkájával a bizottság

A díjnokok második kérvényükben azért esedeznek, hogy addig is, míg a szervező bizottság munkájával elkészül, emeljék föl valamivel a fizetésüket. Talán még nem is merték volna kérelmeket megismételni, ha be nem következne a mostani drágaság, amely bizony még a jobban dotált tisztviselőknek, hivatalnokoknak is nehézzé teszi a megélhetést.

Kulinyi Zsigmond.

Nagy gyász érte a magyar vidéki hírlapírodalmat: egyik legjelesebbje, Kulinyi Zsigmond, a V. H. O. Sz. elnöke, ma reggel 9 órakor, Szegeden tüdőbajban 52 éves korában meghalt. Senki sem fejezhette volna ki jobban tiszteletét személye iránt, senki sem emelhetne volna ki jobban érdemeit, mint a magyar sajtó azt tette, mikor őt a V. H. O. Sz. elnökévé választotta meg. Egy ország sajtójának munkásai benne látták azt az érdemet, benne azt a nagyságot, mely az ország tiszteletét érdemli meg, mely mint önzetlen munkása a sajtónak, a szerény kartársak lelkesedéséből fakadó megtiszteltetés révén, tiszteletet szerez a vidéki sajtó munkásainak is. Ő volt a magyar vidéki sajtónak az a nagysága, aki elé ennek a sajtónak a munkásai, a plebs, pálmákat szórt, hogy benne, általa legyen nagygyá. És ezt munkájával, szerénységével érdemelte csak ki és azzal az eredménnyel, amit e szerénységgel párosult munkássággal ki bírt vivni a vidéki sajtó a kereskedelem és az ipar érdekében

Mi, ujságírók gyászoljuk őt, nemcsak siratjuk. De velünk kell gyá-

szolnia a magyar iparosnak, a magyar kereskedőnek is. Sőt ha mi sirunk ezeknek zokogniok kell. Hiszen szívét, a sajtót magát, hiszen ez volt szive és esze, a kereskedelmek és iparnak áldozta föl.

És mi szabadkaiak kétszeresen sirathatjuk, mert a mienk volt első sorban is szívével. A mi kamaránk titkára volt ő, a megboldogult.

Most pedig áldozunk mi az ő emlékének, mi igénytelen munkásai a vidéki sajtónak, azok, akik az ő nyomdokain akarunk járni, nem vágyva másra, mint a munka diadalára, mások munkájának miáltalunk mérségesen és önzetlenül elősegített diadalára, melynek fényében, melegében észrevétlenül, de boldogan sütkérezünk, mint a boldogság fakirjai. Mi áldozunk a te emlékednek, testünkbe mélyesztve a munka karmait, hogy elősegítsük a célt, melyért te küzdöttél, a munka diadalát, ami munkánkét is, melynek jutalma az emlékezet, mint a te emlékezedet.

Áldott legyen!

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és múzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Június 11. A m. á. v. alizsi kör műpártoló osztályának műkedvelői zenei előadása a városi színházban.

Június hó 12-én a Magyarországi Felmunkás Szabadkai Szakosztályának zenei előadással egybekötött tánevigalma a Kaszinó kertjében.

Június 12. A szabadkai I-ó nőegylet és a szent Antal kenyere című kath. népkönyvtár népfőnöke.

Országos vásár. Zombor június 4 és 5-dikén.

Június 22. A magyar asztaltársaság majálisa.

— **Személyi hír.** Bezeredy István főispán a holnap déli vonattal Bajára utazik, hol a holnapután délelőtt megtartandó közigazgatási bizottsági és a délutáni rendkívüli közgyűlésen fog elnökölni.

— **A szabadkai iparos kongresszus.** programjának összeállításával, amint a Sz. N. írja, Szabó Gyulát, a szegedi kereskedelmi és iparkamara másodtitkárát bízták meg. Ezt az ipartestületek központi bizottsága fogja tárgyalás alá venni és a meghívók azután fognak kibocsátatni. Az iparosok nagy érdeklődéssel néznek a kongresszus elé, mert a mostani politikai viszonyok között az erőteljes állásfoglalás a megvalósulás stádiumába juttathatja az önálló vámtérület behozatala és az ipartörvény revíziója tárgyában hangzott régi kívánságokat.

— **Kivünetett esendőrök.** Az m. kir. szegedi. II. esendőrkerületben másodosztályú legénységi katonai szolgálati jelet kaptak: Tóth Antal őrmester, Holló János és Borsik Pál c. őrmesterek, Pópa Ernánul, Fekete Lukács, Fényi István, Szabadi József őrsvezetők, Ujvári Ádám esendőr c. őrsvezető és Hliva József esendőr.

— **Kirándulás Palicsra.** A szegedi kereskedelmi egyesület vasárnap

e hó 4-én Hauser Rezső Sándor egyesületi elnök vezetése alatt, a tagok élénk részvétele mellett — társas kirándulást rendezett Palicsfürdőre. Számos vendég is részt vett a kiránduláson. Egyben meglátogatták a szabadkai társaság területét, ahol szíves fogadtatásban részesültek.

— **Műkedvelői előadás.** A m. á. v. altiszti kör műkedvelő osztályának pünkösdi vasárnapi műkedvelői előadása iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik. Színre kerül a Próba házasság című énekes vigjáték. Az énekeket a városi zenekar kíséri Gaál Ferenc vezénylete mellett. A műkedvelői előadás Csillag Károly dr. prologusának elszavalásával kezdődik, s ezt követi a Vencel Lajos tűzoltóparancsnok által rendezett előkép. A tiszta jövedelem egy része a helybeli mentőegyesületet illeti meg.

— **Kánikula.** Azt is lehetne mondani, nyár a tavaszban, valamint hogy korai, tavasz a télben, s tél a tavaszban. Ugy látszik az egész kalendarium rendszer felbomlott és beállott — az évszakokban is a szecesszió! A hűvös, esős májusi napokat forró, meleg nyári idő váltotta fel. Ma már verejtékes homlokokkal jártak az emberek a város utcáin. Rohamasan haladunk a nyár felé. Csakhogy, a boldog nyaralóknak zöld pázsit, rózsák, virágok, addig nekünk szegény városiaknak por és füst fellegzik mindenfelé, a virágokat pedig csak az utcákon látjuk a virágárusoknál az s még ott is csak felfrisített állapotban. Hanem azért mégis örömmel fogadjuk a nyarat, mert tudjuk, hogy a jó meleg nap sugar a népek Isten áldása, a mely megeresztli a buzát és adja a kenyeret, kinek többet, kinek kevesebbet.

— **Leányiskola az elzülletés szélére.** Egyik zentai lapból vesszük át az alábbi sorokat: A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter megbízásából Perjessy László, a szegedi felső kereskedelmi iskola igazgatója tegnap délután városunkba érkezett, hogy a tanítónők feljelentésére megvizsgálja a zentai polgári leányiskola szervezetét és igazgatását. Nem akarunk a vizsgálat elébe vágni, de ama reményünknek adunk kifejezést, hogy a miniszteri kiküldöttnek olyan épületes látványosságban és tapasztalatokban leendő bőséges része, amiről a miniszteriumban még álmodni se mertek. Jól esik arra gondolnunk, hogy talán-talán e vizsgálat eredményeként a zentai polgári leányiskola megmenthető lesz a rohamos zülletéstől és nemes hivatását — erős kura után — befogja tölteni.

— **Halálozások.** Nagy Györgyné, szül. Széchenyi Teréz f. hó 6-ikán, hajnali 1 órakor meghalt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a VIII. kör, majsai-uti gyászházban. — Vincze Mariska, özv. Vincze Antalné szül. Kopilovics Etel leánya, 17 éves korában elhunyt. Temetése az V. kör Hold utca 285. számú gyászházban szerdán délután 5 órakor lesz.

— **Alapszabályjövahagyás.** A földművelésügyi miniszter a „Bácsbodrogh megyei gazdasági egyesület” kulai járási fiókegyletének alapszabályait bemutatói záradékkal látta el. — A „Szenttamási iparos olvasókör” alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyó záradékkal látta el.

Weitzenfeld Márczell

kender, kötél, zsineg zsák, ponyva és lópokróc raktára

Telefonszám 190. SZABADKA Kovács-utca 294.

Gabona zsák 4 nyüstös 30, len zsák 40 krtól. Borszűrő zsák. Vizmentes és rostáló ponyvák négyzetméterenként 40 krtól.

Kötélárúk, u. m.: istrán, kötőfű, rudalló kötelek stb. a legolcsóbb árban, csakis I. kenderből legjobb minőségben.

Tennis pályák teljes berendezése 100 K.

Függő ágy (hengematté) 3 korona — Halászháló, tornaszerek a legolcsóbb árban.

Lótakaró hálók 10 koronától kezdve. Lópokrócok gyári raktára.

— **Öngyilkos cselédleány.** Feró Mária 27 éves cselédleány ma reggel szülei VIII. kőri lakásának udvarán levő kutba ugrott s abban az időben mindenki távol lévén a háztól, eltűnését nem vették észre, úgy, hogy a mély vizű kutban megfulladt. Nyolc óra felé ért haza egyik lakónő, aki nek azonnal gyanusnak tünt fel egy pár papucs, mely a kut kávája mellett feküdt. A leány keresésére indult s csakhamar meggyőződött, hogy a beteges és életuntagságról gyakrabban panaszkodó leány öngyilkosságot követett el. Nyolc óraeltelt, mire a mentőket az esetről értesítették, akik, mivel a szerencsétlen leány hullája már a kut fenekére szállott alá, a Wencel-féle kutató és kiemelő készüléket vették igénybe, melynek segítségével a holttestet 5 percen belül feltalálták és kiemelték. A hullát ezután kiszállították a bajai temető boncházába, ahol ma délután ejtették meg a rendőri boncolást.

— **Gondnokság.** A szabadkai kir. törvényszék Saisity Péro pacséri lakost gyengeelméjűség miatt gondnokság alá helyezte.

— **A mentők multihavi működése.** A mentő osztály a lefolyt hónapban igénybe vétetett a következő eseteknél u. m. Sebzés sérülés 52, belső bajok 8, betegeknek a kórházba szállítása 26 Elmebeteg szállítás 4, Tűzhöz kivonulás 4, Hullaszállítás 3, összesen 97 esetben A folyó évben 426 esetben, a mentő-osztály fennállása (1893. év szeptember 12.) óta a mai napig összesen 6020 esetben működtek.

— **Eltűnt kőműves.** Szkenderovics Jeremiás 33 éves kőműves, mint hozzátartozói — a rendőrségnél ma bejelentették, szombaton lakásáról eltávozott és azóta nem tért vissza. Családja attól tart, hogy öngyilkosságot követett el, mert eddigi alkalmazásának elvesztése miatt buskomorság vett rajta erőt.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Evetovics — Lázárné 62 év, Nagy Györgyné Szécsényi T. réz 43 év, Bulyovics Gizella 28 napos, Blezsits József 66 év, Juhász Ádám 7 év, Vince Mariska 17, Eljegyzés: Szebelédi Kálmán — Mucsi Mária, Viszter József Klein Eszter, Czigler Gyula — Veréb Teréz. Házasság: Horváth Mátyás — Sztantics Marcell, Vukov János — Merkovics Ágnes, Narancsik Antal — Bernyei Éva, Pleszin Ágoston — Stark Magdolna.

A háboru.

Hamburg, jun 6.

A negyedik orosz hajóhad részére innen kiválogatott tengerészek Libauból azt az értesítést kapták, hogy visszatérhetnek Hamburgba, mert szerződésük felbontottnak tekinthető. Ebből azt következtetik, hogy Oroszország nem akarja kiállítani a negyedik flottát.

Loudon, június 6.

A Times jelenti Washingtonból: A német követ meglátogatta az orosz és japán követséget és ott beszélgetést folytatott; valószínű, hogy a béke érdekében.

Sanghai, június 6.

A „Kecilin“ angol gőzös ideérkezett, magával vontatva egy orosz torpedóüldözőt, melylyel Saveisantól északra találkozott. A torpedóüldöző fedélzetén 180 ember volt, amely számban három más orosz hajó le-

génységéből felvett emberek is vannak. A hajót hat nap óta az áram ide-oda üldözte anélkül, hogy ezzel szemben a kormányzás védekezni tudott volna. A hajón volt eleség is csaknem egészen elfogyott. A hajó legénységét Wufungba vitték egy orosz csatahajóra.

Innen onnan.

Jókedvű társaság szűrölte a napokban Vas Ádám udvarán a homok levét s előhozakodtak sorjába, hogy kicsoda kit irigyel.

- Én Rotschildot!
- Elég, ezt hallottuk már.
- Én Vanderbiltet!
- Tovább.
- Togót.

Akadtt aki Tisza Istvánért is rajongott, míg végre történelmünk hőse adta be a garast.

— Én csak a rókusi kántort irigylem.

— ? ? ?

— No igen. Az világos nappal színjőzanan is énekelhet az utcán. Nekem ellenben nem szabad.

* * *

Első képviselő: Azt a kiskoru majmot még nem ismerem. Ki az?

Második: Azt az orangutang-tipust érted?

Első: Azt.

Harmadik (az orangutang-típus): Az ángyod térgye, illetve a keresztanyád zivataros verandája!

Első: Nekem mondd ezt, te rinocerosz, te pocsek orcáju hüllő?

Harmadik: Persze hogy neked, te halvaszületett nagypapa, te viztorony, te szabadkai járda, te...

Első (tajtékozva a dühtől): Ne tovább, a nemjőjét a micsodádnak! Mindent zebrevágtam volna, de az utolsót nem tűröm. Ez vért kíván. (A párba a rendőrség asszisztenciájával megtörténik.)

* * *

Utaz: (a vicinális állomáson): Mikor érkezik a déli vonat?

Állomásfőnök: Három óraker, — ha a jó Isten is úgy akarja.

Forradalom Oroszországban.

Danzig, június 6:

Pétervárról jelentik, hogy Bulygin belügyminiszternek az a szándéka, hogy legközelebbre egybehívja a népképviselői gyűlést, amely döntene a háboru kérdésében.

Oran, június 6,

A szivarmunkások sztrájkba állottak és megtámadták a gyárat, a melyet teljesen kifosztottak és leromboltak. A rendőrség fegyveresen ment a tömegnek és mindkét részről több halott és nagyon sok sebesült maradt a helyszínen.

Zette, június 6.

A munkások barrikádot emeltek és megakadályozták a forgalmat. Katonai csapatok is érkeztek, melyek heves harcot kezdtek a munkásokkal.

SZÍNHÁZ.

Gerlaki Hermin sikere. Nagy tehetségű szobretprimadonnánk, aki most már a nagyvárad közönség kedvence, a napokban aratta legjelentősebb sikerét egy új szerepében. A „Nagyvárad Napló“ a következő sorokban emlékezik meg volt primadonnánk sikeréről.

„A gondos, ambiciózus előadásnak keretében jelentős sikere volt Gerlaky Herminnek. Bájos, temperamentumos Niniss volt s úgy éneke, mint játéka igéző nuanceival frapirozta a publikumot. — Nem is értjük, miért rejtegették eddig, mint valami hamupipókézt ezt a graciózus művésznőt, aki alighanem becézett kedvencünk lesz a jövő szezonban. Megvan ehhez minden művészi kvalitás, amint erről igazán gyönyörűséggel volt alkalmunk meggyőződni“

TÁVIRATOK

Bülow német kancellár — herceg.

Berlin, június 6. Vilmos császár a trónörökös esküvője alkalmából gróf Bülow német birodalmi kancellárt hercegi rangra (Fürst) emelte. A kancellár rangemeléséről már hónapok óta irnak a német lapok; a császár ugyanis a kereskedelmi szerződések sikeres megkötése és letárgyalása alkalmából akarta már kitüntetni kedvelt kancellárját, de a német közvélemény egy része annyira kárhóztatta és ellenezte a szerződéseket, hogy a császár jónak találta a kitüntetést későbbre halasztani, aminek időpontja most következett el.

Megostromolt gyár.

Budapest, június 6. Izgalmas jeleneteknek volt színhelye ma a Soroksári ut. Ennek az utnak a 9-ik száma alatt van Rülgers Guidó fatelítő és faburkoló vállalata. A munkások már régóta elégedetlenkedtek a munkabér és bánásmód miatt. Tegnap végre kitört a sztrájk. Néhány munkás azonban ott maradt a gyárban, ami végtelenül fölháborította a sztrájkolókat. Összegyülekeztek a gyár előtt és valóságos ostromot intéztek az épület ellen. Nemsokára megérkezett a rendőrség, amely néhány perc alatt szétverte az elkecseregett munkássereget. Huszonnégy munkást letartóztattak.

Cseléd-ágy

és egy

konyhaszekrény

kerestetik megvételre.

Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

A Bercsényi és Katona utca sarkán egy üzlet helyiség két szobával és a hozzátartozó helyiségekkel 1905. évi augusztus 1-ére

kiadó

ugyanott két szobás lakás a hozzá tartozó helyiségekkel 1905 évi augusztus 1-ére kiadó.

Bővebb értesítés a fenti házban vagy a tulajdonosnál VI. kör Odor utca 116. sz.

100,000-nél több meggyógyult

az egész világ valamennyi államában.

20,000 köszönetnyilvánítás

minden társadalmi körből, — közöttük orvosoktól, a legmagasabb arisztokrácia tagjaitól, bizonyítja, hogy a Volta tanár szerint szerkesztett

egyedül valódi Elektro-galv.

KETTŐS VOLTA-KERESZT

három villamos elemmel és

dr. Sandens Elektro-galv öve

nyolc villamos elemmel biztos gyógyulás idéznek elő: köszvénynél, reumánál minden tagban, idegességnél, álmatlanság és étvágytalanságnál, influenzánál, morium-betegségeknek, neuralgiánál, — hiszterikus rohamoknál, sárgaságnál, görcsöknek, szívszorulásoknál, vérömléseknél, szédüléseknél, hipochondriánál, aszthmánál, fülzúgásnál, kéz- és lábhidegségeknél, vesegyengeségnél, bőrbetegségeknek, szájbüznél, hasmenésnél, fogfájásnál, női bajoknál stb. — Ár: 1 kettős Volta-kereszt csak 4 korona, 3 darab 10 korona, 6 darab 18 korona.

Dr. Sandens villamos öve csak 10 kor.

Az összeg előzetes beküldésénél (postabélyegeken is) bér- és vámmentesen. Utánvét 50 fillérrel több. A megrendelések a szabadalom-tulajdonoshoz:

Lodovico Pollak Mailand (Olaszország)

intézendők. Levelek Olaszországba 25 fillérrel, levelező-lapok 10 fillérrel bérmentesítendőek. — Levelezés magyarul és németül

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, az Egressy-utcában levő jó hírnevű

huscsarnokomat

május hóban

Wesselényi-utca, Dr. Békeffy Gyula ur házába

(a polgári leányiskolával szemben) helyeztem át.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradok tisztelettel

Schlesinger Ferenc mészáros.

Jó házi koszt kapható

ugyanott

butorozott szoba kiadó.

Az ételek kívánatra házhoz is hordatnak.

Özv. Lemli Ferencné, Széchenyi-tér 103.

Öt fajtából álló, 25 kapa területű

SZÓLÓ

eladó a városliget közelében.

Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megtámadott rendőrök. Kilenc moholi legény múlt év október 3-án egyik korezmahelyiség előtt, öt rendőrt, akik ott őrjáraton voltak, botokkal megtámadták és köveket dobáltak rájuk. Hárman közülük súlyosabban meg is sérültek. A szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa előtt ma délelőtt folyt le a hatóság elleni erőszak büntetvényének minősített bűnügy tárgyalása. Hevesi György és és nyolc vádlottársa azzal védekeztek, hogy a rendőrök kezdték a támadást, ami azonban a bizonyító eljárás során nem nyert beigazolást. A törvényszék ennél fogva mindannyiok bűnösségét kimondotta és a három fővádlott 3—3, a többiek pedig 1—1 havi fogházra ítélte. Az ítélet ellen az összes felek felebbezést jelentettek be.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: Kőrömczy Ernő. 7.

A két év alatt, mit e majorságban töltöttem, semmi sem zavarta meg egyhangu nyugalmukat; arca mégis mindig elmélázó, nyugtalanul szomorú volt. Szép nyári esteiken ott ült a csendes bokrok között s órák hosszat elmerengve gondolkodott valamin.

Egyszer egy véletlen eset különös mód megzavarta őt. Amint egy este a lugásban üldögél, egy férfi lopódzott oda nesztelenül mellé.

— Spavento! kiáltá remegve, ahogy megismerte az embert.

Saját bőrömben, asszonyom! válaszolt az idegen mélyen meghajolva.

— Magával visz? kérdezte tőle az özvegy.

— Nem kaptam e részben semmi féle utasítást.

— Mit akar hát?

— Mi lelte őnt? kérdezte résztvevően, amint látta, hogy az özvegy görcsös zokogásban tör ki.

— Azt írja, hogy minden veszély elmúlt; hogy nemsokára magával visz innen. Ah, mondja meg az urnak, hogy epedve várom, mondja meg, hogy kis fia egészséges, vidám s hogy naponként imádkozom érte az egek urához. Menjen, Isten velük!

Spavento szóttalanul eltűnt. Ez idő óta azonban az özvegyet mintha kicserélték volna. Most már remélt, bizott!

Négy héttel utóbb, egy csendes éjjel, mikor már az egész ház nyugodott, ott ült a nyitott ablaknál az özvegy s szeméit körüljárta a félhomályos tájon. Az álom elkerülte szemét. Egyszerre ijedten rezzent össze. Lódobogás zavarta meg az éjszandját. Sűrű porfelhő gomolyolt

az udvar előtt. Szíve hangosan, izgatottan vert.

— Ah, ő az! ő az! ujjongott magában.

A lovasok megálltak. Egyikük sietve szállt le a lóról s beugrott a kertbe.

— Mihály! — sikoltá az asszony s hirtelen magára dobva köpenyét, eléje szaladt. — Mihály! Mihály! Te vagy?

A férfi nem felelt; szóttalanul átölelte s megcsókolta homlokát

VI.

A trouvilléri jacht.

A férfi hidegen s részvétlenül türte keblén a zokogó asszonyt. Csakhamar lefonta nyakáról az ölelő karokat s odaültette az asszonyt az egyik kerti padra.

Magas termetű, előkelő alak volt. A holdvilág odavetette fényét sápadt, sűrű fekete szakállal körített arcára. Fekete szeme néha-téha vad fényben ragyogott meg.

Harminc éves férfi lehetett, de sima arcán egy-egy feltűnő ránc bizony jóval idősebbé tette.

A özvegy erőt vett magán.

— Két éve — szólt most — két év óta nem láttalak, Mihály! Oh! Olyan sokat sirtam, olyan sokat szenvedtem távozásod óta.

— Te ismered az akadályokat, Hermin, melyek távortartottak tőled! Menekülöm, bujdosnom kellett, hogy megmentssem életemet...

— Szegény férjem! Oh én nem vádolak téged Mihály! Bárcsak boldognak tudnák! Te érted hagytam el családomat és édes hazámat... követtelek téged; a te intésed parancs volt nekem s érted a tűzbe mennék...

Mihály megszorítá a nő kezét.

— Ismerem szivedet Hermina, s nem fogok soha csalódnai benned! Szerelmednek legszebb bizonyítéka az, hogy ezt az árva, idegen gyermeket magadhoz fogadtad...

— Ezt a szegény férget, susogta zokogva — hogyan szeretném Róbertet, hisz ő még csak anyját sem ismerte! Ha nem mondták volna, hogy a halál...

— Nem, Hermina! A ki előbb mondta ezt, az hazudott, — de ma már igazán meghalt.

— És ezért jössz most ide, Mihály? — kiáltá örömteljes hangon a szegény asszony. — lehetséges ez? Ugy-e most már nálam maradsz?

Mihály homlokán azonban ott ült még az a hideg ború. Ujra megragadta a fiatal nő kezét.

— Ne légy dőre, felelte komoran; az én életem nem az enyém már; az a terhes feladat, mit teljesítenem kell, az kényszerít, hogy le ne küsem magam. Jövedelem célja egészen más.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Szeplő,

pattanás, májfolt, bőrtisztatlanság ellen 4 nap alatt lehet sikeresen védekezni, ha valódi „Diana arckrém“ és „Diana szappan“ bőrápoló szereket használ. Ára 75—75 krajcar. Egy doboz „Diana hölgypor“ szárvasbőrrel 75 krajcar; egy eredeti üveg „Diana parfüm“ 5 korona; egy eredeti doboz „Diana pirosító“ 5 korona. Bob hashajtó a legkellemebb! Egy teljes doboz ára 80 fillér; próba adag 10 fillér. Készíti Erényi Béla „DIANA“ gyógyszerháza Budapesten Karoly körút 5. Kaphat a gyógyszerárakban. Főraktár Szabadkán: MILASSIN ILLÉS gyógyszerháza a „Magyar koronához“, KATONA ÁGOST ANTAL gyógyszerháza a „Szt.-Háromság“ Czerovics-utca.

Fiu 16—17 éves,
jó házból mint szolga a nagyfuzsdé-
ben felvételik.

Mi a szös? ... A papa megengedte, hisz Jakobi-fele Anticocin cigaretta-hüvely. Gyár: WIEN VIII., Paristengasse Nr. 17.

Vennék
egy jó állapotban levő
bőrdíványt.

Cim a kiadóhivatalban.

Tiszta és jó
csomagolópapir
lapunk nyomdájában
klónként is kapható.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Jobb családnál esetleg özvegy embernél házvezetői állást keres a házvezetés minden ágában jártas középkorú nő. Megkeresések e lap kiadóhivatalába intézendők

Eladó hordók 50—80 literes jókarban levő használt boros hordók jutányos áron kaphatók Nojcsék Géza fűszerkereskedőnél.

Jó házból való leány, ki írásbeli teendőkből jártas, mint könyvelő és pénztárnoknő egy üzletben felvétetik. Írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

Két tanuló felvétetik Vig Zs. Sándor könyv- és papirkereskedésében Szabadkán.

Vesz használt tankönyveket

regényeket és zeneműveket az Antikvarium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű „Progress“ cigaretta hüvely főraktár. Nikotin men es egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr, a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószer. Irodai felszerelések bámulatos olc ók Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvarium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbjá az Antikvariumba.

Egy kisebb íróasztal megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Két ajtó tűzmentes pénzszerény jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Két hivatalnok izr. családnál teljes ellátást esetleg köztöt keres Cim a kiadóhivatalban.

Konyhaberendezés

kerestetik megvételre.

Cim a kiadóba.

Minden
üzlet ember
gazdag
és
szerencsés lehet,

ha az üzletének reklámot csinál és azokat Kladek és Hamburger villanyóra berendezett könyvnyomdájában készítetteti.

Palicson

2 villa lakás

a földműves iskola közelében levő fenyvesben

butorozva
vagy anélkül
azonnal kiadó.

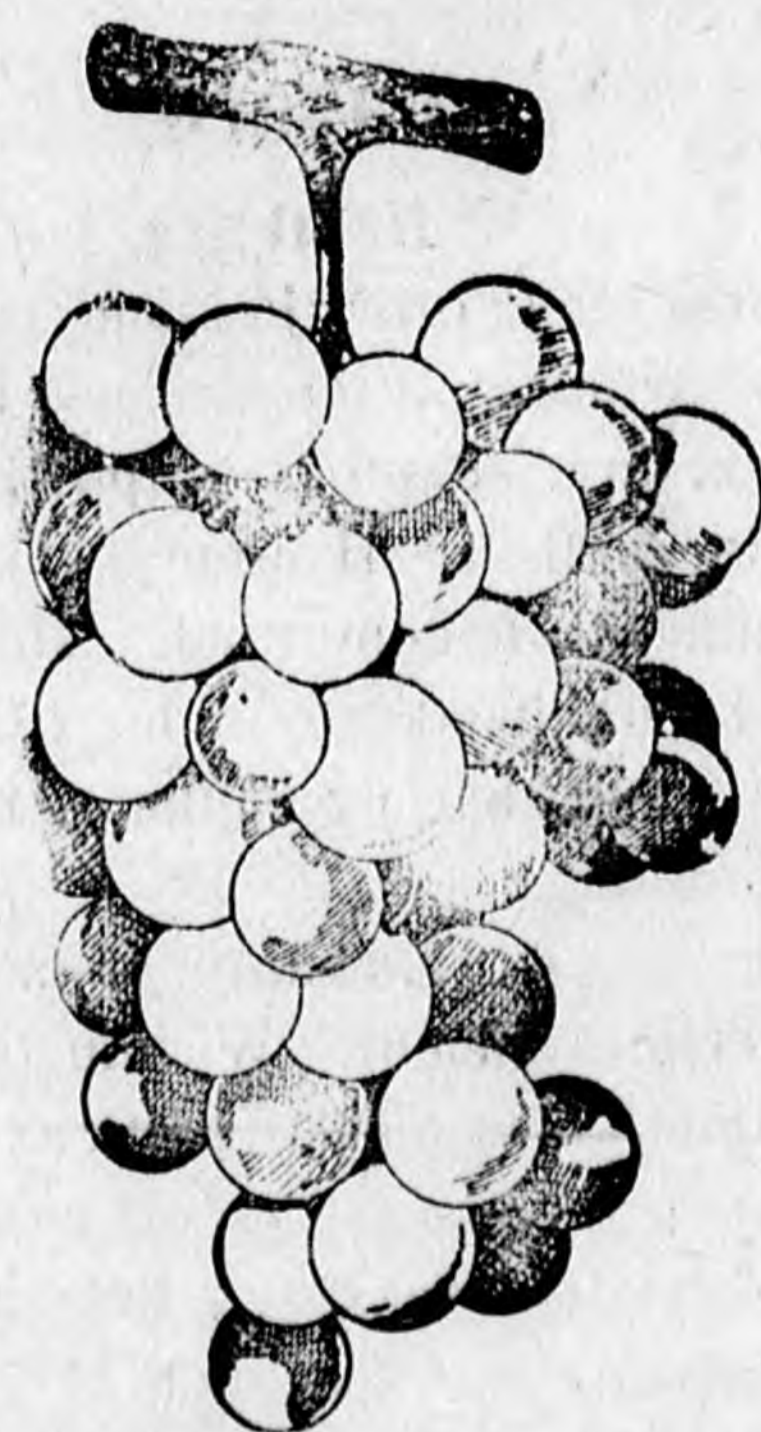
Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Mechanikus

helybeli elsőrangú gyári cégnél **azonnali belépésre** állandó alkalmazást nyer.

Cim a kiadóhivatalban.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának áriegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült